

február 8.

1665-11

Földhitel.

10 órákor

10 órákor
tíz óra alatt.

szóló igaz-
gi jelentés

lvizsgálása

aló rendel-

resedett al-
hely betöl-

tagjainak
k megállá-

nyok.

szerint az
az intézet-

az alapsza-

rvényható-

választott

oviseltethe-

üttes ösz-

onája után

nak, azon-

tagok kö-

Torontál-

ti adások,

fentjelzett

ülésen kép-

ak összesen

evétkölesön

sa céljából

és ügyvéd

r hó 16-án

en

tságuk iga-

magukkal

k Országos

intézete.

atik.)

éle üzlet-

adás lakás-

számára,

és pince

hó 1-től.

DOMIR.

1659-22

használt

gány né-

kocsival

hivatala

továbbit

1645-x 5

adás

adó.

adás

adás

adás

adás

adás

adás

adás

adás

adás

adás

adás

adás

adás

adás

adás

adás

adás

adás

adás

adás

adás

adás

adás

adás

adás

Szerkesztési iroda:

Nagybecskerek, Zápolya-u. 1.,
ahová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Ploitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-u. 1.
ahová a hirdetések, az előfizet-
ések és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások inté-
zendők.
Telefon-szám 21.

TORONTAI

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRAUER LAJOS.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — — 24 K.
Félévre — — — — — 12 K.
Negyedévre — — — — 6 K.
Egy hónapra — — — — 3 K.
— Egyes szám ára 3 fillér.

Hirdetések

kiadóhivatalban fogadtat-
nak el. Azonkívül az összes
hirdetési irodákban.

Megjelenik vasár- és ünne-
pnapok kivételével mindenzap
éjfél után 5 órákor.

Nagybecskerek, 1913.

XLII. évfolyam 31. szám.

Péntek, február 7.

A választójog tárgyalása.

— febr. 7.

A képviselőház választójogi bizottsága tegnap összeült és megkezdte a kormány választójogi javaslatának előzetes tárgyalását. A tárgyalásról tegnapi távirataink között már beszámoltunk s itt most a tanácskozás első napjának nagy, döntő politikai jelentőségére kívánunk rámutatni.

Mindenekelőtt néhány külső momentum. A negyvenes bizottság tagjai szinte teljes számban jelentek meg. Nagy számban jelentek meg olyan képviselők is, akik nem tagjai a bizottságnak, úgy, hogy a képviselőház nagy bizottsági tanácskozó terme szinte szorongásig megtelt. Ez a nagy érdeklődés már egymagában élénk bizonyossága annak, hogy úgy a bizottság, mint a nemzeti munkapárt, de az egész közvélemény is milyen korszakos fontosságot tulajdonít a bizottság munkájának.

A Ház környéke azonban csendes. Semmi óvóintézkedés, semmi rendőri kényszerítés nem őrzi a tanácskozás nyugalomát. Tehát semmi nyoma annak az állítólagos nagy nyugtalanságnak, forrongásnak, melyet a kormány javaslata a közvéleményben keltett. Benn a Házban nagy érdeklődés, zavartalan, beható tárgyalás, künn teljes nyugalom: ez a bizottság első napi tárgyalásának legnevezetesebb tanulsága.

Az ellenzék sztrájkol — de a karaván

halad. Így megy ez már június óta és így fog menni mindaddig, amíg az ellenzék ki nem ábrándul hamis illúzióiból és nem vesz részt a parlamenti munkában. Mint utolsó szalmaszálba, úgy reménykedtek a választójogi javaslatban. Azt hitték, hogy azok a természetes ellentétek, melyeket ez a reform kivált, majd kisegitik őket kinos-keserves helyzetükből. Nos, ma meggyőződhetek róla, hogy ez a reménykedésük is hiába való. Az ellentétek kiegyenlítését, a közvélemény megnyugtató elvégzését nélkülük is a kormány és a munkapárt.

Ami magát az első napi tárgyalást illeti, érdekes és jelentős volt mindenekelőtt a miniszterelnök felszólalása, aki rövid, de mély, tartalmas és hatásos nyilatkozatával teljesen eloszlatta az aggodalmakat és egyszerűben véget vetett azoknak a koalíciós reménykedéseknek, amelyek abban bíztak, hogy a kormány és a többség talán meginog elhatározásában, enged a terrornak és intrikának. A miniszterelnök kijelentette, hogy a kormány feladata a parlament tevékenységét irányítani és a kormány egyetértésben a többséggel és az ország józan közvéleményével, az időt a reform akadálytalan megvalósítására teljesen alkalmasnak tartja. Ezt a reformot már több országgyűlésen királyi nyilatkozatok ígérték meg és immár teljesen megérett a megalkotásra. Addig várni, míg az ellenzék résztvesz a Ház munkájában, nagyon pretorius ter-

minus volna. Az ország józan közvéleménye teljesen törvényesnek ismeri és fogadja el a parlament működését és a kávéházi parlamentesdit lelke mélyéből elítéli.

Ez erőteljes preludium után indult meg a bizottság érdemleges vitája s a vita első napja is már hű kifejezője volt azoknak az intencióknak, melyek a kormányt és többséget e javaslat megalkotásánál vezetik. Alapos munkával, a különböző felfogások szabad megnyilvánulásával olyan választójogot teremteni, mely megfelel az ország érdekeinek, a demokratikus követelményeknek, eloszlatja az aggodalmakat és megnyugtatta az ország közvéleményét.

HIREK.

— **Kinevezés.** A m. kir. vallás- és közoktatási miniszter Petrovics Julia okleveles tanítónőt az alibunári (volt határőrvidéki) községi elemi iskolához rendes tanítónővé kinevezte.

— **Személyi hir.** Dr. Klein Mór főrabbi a jövő hét folyamán Budapestre utazik, ahol a rabbiképesítő vizsgákon elnököl.

— **Eljegyzés.** Jankovits Béla deszki jegyző az elmúlt héten eljegyezte Schannen Otília kisasszonyt, Schannen János bankigazgató leányát Perjámosról.

— **Készül a vármegyei muzeum.** Multkor már ismertettük, hogy a létesítendő vármegyei muzeumnak milyen szép és rendezett gyűjteménye van, amely csak

A hirnév.

A hirneves, modern író berohant a fényesen kivilágított szalonba, ahol hódoló pillantások fogadták és dicsőítésének moraja hangozott mindenfelől. Amint ment, utjában folyton hallotta legutóbb megjelent könyvének címét: „Szomjas lelkek”... Szomjas lelkek!... Csókszomjas, gyönyörre vágyó női ajkak sugták e szavakat s areukon a megdicsőülés mosolya ragyogott.

Utja valóságos diadalmenet volt. A házasságtörő regények gyártóját lihegő, lelkendező, felhívult női arcok bámulták, míg a férfiak tartózkodóknak, szinte gnyosnak látszóttak. Mig a nők rajongó csodálata extázissal leste Anselm Derveaux minden mondatát, a férfiak szigoruan bántak el vele. Megszólták fellepését, mely borbélylegényhez illett, ki vasárnap délután hódító körutra indul. Frissen gyűrűzött hajának hajsütővas szagát, tolakodó parfümjét, feltűnő és izléstelen nyakkendőjét, nagy, husos, vörös kezét, melylyel durván hadonászott és nem látta benne mást, mint ami: szerencséskezű íróparvenü.

A nőkkel neveletlenül, gorombán bánt, míg a férfiak előtt alázatos csuszás-mászással hunyászkodott meg. A nők imádták, mert durvaságát férfiaságnak vették. A férfiak ellenben utálták, mert kutya-alázatosságát harapós eb hamisságának vették.

Most, mikor a teremben szüntelen fülébe bugott utolsó könyvének címe: „Szomjas lelkek”... „Szomjas lelkek”, mint hódító Cézár nézett körül, elfeledve,

hogy gunyolódó férfiak is vannak, egyedül a nők szerelmes pillantásait fogta föl s a dicsőimuszokat hallgatta meg, amivel azok elhalmozták.

Szinte megizzadt a nagy sikerben. Iparkodott kijutni a tömegből, mert ezt iszonyuan restelte. Miképp tehetnek a kivételes lények, hogy táncközben is kifogástalan marad öltözékük? Ó dicsőségnek felét odaadná, ha nem izzadna. Mit használ a nők hódolata, mikor érzi, hogy rászolgált a férfiak lenézésére. Homloka, nyaka csuronziv volt s ő kétségbeesetten száritgatta. Eközben szétrebbent a szobaajtó függönye s szép fiatal leány állt előtte.

— Oh, isteni mester! Csakhogy egyedül találom. Most itt az alkalom végre, hogy mindent elmondjak, ami szívemet, agyamat nehézzé teszi...

— Nem gondolja, hogy az nagyon unalmas lesz? — szakította őt félbe durván a nagy író, aki a pamlagon fekve, klakkjával legyezgette magát. — Nagyon rosszkor jött, mondhatom. Egyedül akarok maradni, hogy rendbeszedjem pszichológiámat... Menjén, menjén, ha szíveséget akar tenni.

A leány holtrasáppadva állt előtte. Aztán majdnem sirva szólt: — Kérve kérem, ne legyen kegyetlen... Ha tudná... ha sejténé... Imádom... imádom... Azt a széket, amelyen ön az ebédnél ült, mikor apámnál volt meghíva — azt a drága széket bevittem a szobámba s örültem, vadul csókolgatom... Beszélgetek vele, mintha ön lenne, mert még mindig égni látom benne az ön lángelméjének szikrázó tüzeit és lelkének feledhetetlen

szépségeit. Oh, mennyire feledhetetlen!... Egész éjszaka a könyvét olvastam. Oh, mester, te költő, te író, te — isten. Imádlak. És szomjas a lelkem, mint regénye hősnőjének... Erti? Szeretnék... el-kárhozni magával... veled...

Akkor ledobta magát a földre s az író lábaihoz akart esuszni. De az dühösen felugrott és rákiáltott:

— Menjén a pokolba, ha nem akarja, hogy felugjam. Nem látja, hogy már kifáradtam, megizzadtam a nagy dicsőségben? Menjén, menjén...

És kiteszkolta a leányt. Mikor aztán magára maradt, megigazitotta félrecsúszott nyakkendőjét, rendbehozta ruháját, mely a heverésben elomposodott rajta s dühösen morogni kezdett:

— Milyen buta a világ, hogy nem a nőkre bizta az irodalmi kritikát. A hírlapok ostobák, kicsinyeskedők. Ha ezek irnának rólam, huszezerrel több példányom fogyna el. Mert ezek a barmok azt hiszik, hogy azt a tengersok házasságtörést, szerelmi machlojkát mind én követem el. Buták...

Még egyszer végigtörölte dicsőség-től izzadt homlokát, vörös nyakát, aztán újra kiment a szalonba. Ott mosolygó arcok, megittasult pillantások, átszellemült vállak és reszkető hókeblek fogadták. Gyönyörítisan lesték szemének rebbenését s boldog volt, akire rátekinett. A hős. A félisten. A férfi. Nem. Az isten maga.

Az pedig unottan, fáradtan s ah, oly izzadtan cammogott tova.

Octav Mirbeau.

uj, méltó helyét várja. Az új helyiség, a torontálvármegyei muzeum palotája még nincs ugyan meg, de már közeledik a megvalósulás felé. Jan kó Ágoston alispán mint mindent, a muzeum ügyét is olyan lelkesedéssel igyekszik megvalósítani, annakidején érintkezésbe lépett az újonnan alakult „Város- és községfejlesztő részvénytársasággal” és sikerült neki kivinnie, hogy a hatalmas intézet vállalkozott a torontálvármegyei muzeum létesítésére. Mint most értesülünk, az intézet már készíti is a muzeum terveit s mihelyt a pénzviszonyok alkalmasak lesznek, hozzáfog a muzeum építéséhez. Szóval a legjobb reményünk van arra, hogy Torontálvármegyének új, hatalmas kulturintézménye, a megyei közkönyvtár és muzeum mielőbb megvalósul.

— **Köszönet.** A Közgazdasági Bank az evang. árvaházra 25 koronát adományozott, mit ezton is hálás köszönettel nyugtáz az elnökség.

— **Előadás az iparoskörben.** Az iparoskörben (Pest-szálloda) f. hó 9-ikén vasárnap d. u. 3 órakor E d e n b u r g Lajos nyug. törvényszéki igazgató „Közállapotaink” címen előadást tart. Az előadáson mindenkit szívesen lát a kör vezetősége.

— **Parasztbál — Morzsabál.** A református egyház javára folyó hó elsején rendezett parasztbál sikere arra indította a rendezőseket, hogy holnap szombaton, február 8-ikán a kaszinóban morzsabált rendezzen. A rendezőség az összes jelen voltakat ezton hívja meg, a hölgyeket pedig felkéri, hogy a morzsabálon lehetőleg ugyanazon jelmezekben jelenjenek meg. A mulatság kezdete este 9 órakor.

— **Pintérek művészestélye.** Pintér Imre és művészgardájának jövő heti színházi estélye iránt általános az érdeklődés s az érdeklődést az a gazdag program, amelyet a kis művészársulat nyújtani fog, meg is érdemi. A társaság a legjobb és legfrissebb műsorszámokkal jön Nagybeeskerekre, amelyek vidámak, kedvesek és élvezetek lesznek. Jegyek előre válthatók Mangold Lipót könyvkereskedésben.

— **Adomány a vármegyei muzeumnak.** Markuc Márk ópávai községi jegyző egy II-ik József korabeli arany és egy I. Lipót korabeli ezüstpénzt adományozott a vármegyei muzeumnak, amelyek a község települési idejéből valók s amelyeket az első település tájékán találtak.

— **Jubileum.** Törökkanizsáról írják: Szép ünneplés keretében ülte meg dr. F e h é r Bernát járási nyugalmazott orvos jubileumát annak, hogy a Törökkanizsai Kerületi Takarékpénztár igazgatóságának negyven éve tagja. Az ünneplés az intézetnek folyó hó 2-ik napján tartott rendes évi közgyűlésén folyt le, ahol Tallián Béla báró, az intézet elnöke emlékezett meg szép szavakkal azokról az eredményekről, amelyeket Fehér dr. ily hosszú időn át példás szorgalmával és lelkiismeretességével szerzett meg. A népes közgyűlés lelkes éljenzéssel honorálta legrégibb igazgatósági tagjának az intézet életében örökre emlékezetes érdemeit, maga az ünneplést igazgatósági tag pedig meghatottan köszönte meg az intézet elnökének és részvényeseinek szíves megemlékezését.

— **A mozi diadala.** Zsufolt ház előtt s a látogatók teljes meglepedésére mutatta be az idény legjobb erkölcsdrámáját, „Egy szegény leány története” című 3 felvonásos Asta Nielsen-képet, melyet a világhírű dán író, Urban Gad írt az Apolló-Bioskop. Asta Nielsen, a nagy művésznő ezen a filmen egész eddigi művészetét tulszárnyalta s ugyszólván kizárta a hang hiányának észlelését s utólérhetetlen művészetben gyönyörködtette az Apollót látogató városunk elit közönségét. A mozi diadalának mondható e film-dráma, mely a dán író és színművésznő dicsőségét hirdeti. Kitünő volt „A kis Frici (Bandika)” című kétfelvonásos francia humoreszk és két bohózat. Rendkívül tanulságos volt a Kaspi-tengerről készült tiszta, szép fotográfiával bíró felvétel. E páratlan műsor még ma van műsoron, míg szombat és vasárnap egy

Nordisk slager kerül bemutatásra, a főszerepben Psilanderrel, a kedvelt színésszel.

— **Rendezett tanácsu városból újból nagyközség.** Magyarkanizsáról jelentik: Magyarkanizsa nagyközség négy évvel ezelőtt rendezett tanácsu várossá alakult és az átalakulás után a város hatósága erélyes kézzel fogott hozzá a város ügyeinek rendezéséhez. Az erős kezű közigazgatás azonban sok polgárnak egyéni érdekeibe ütközött, mire többen mozgalmat indítottak a rendezett tanácsu városnak nagyközséggé való visszaalakulása iránt. Rövid idő alatt sikerült is nagyszámú aláírásokat gyűjteni azon az alapon, hogy Magyarkanizsa nem bírja el a rendezett tanácsal járó kiadásokat s a mozgalom vezetői nevében Apró János indítványt nyújtott be a közgyűléshez a nagyközséggé való visszaalakulás iránt. Az indítványt most tárgyalta a közgyűlés, amely igen heves lefolyású volt és végül a közgyűlés szótöbbséggel elhatározta, hogy a rendezett tanácsu városból a nagyközséggé való visszafejlesztés kimondását fogja kérelmezni a belügyminisztertől. A közgyűlés határozatát a város tiszti ügyésze megfellebbezte.

— **A baktériumok élettartama igen nagy.** Egy gramm száraz földnek, amely a múlt század első feléből származott, megvizsgálása alkalmával 20.000 életképes csírárt találtak. A Nesztler egy 23 éves földdarabot 120–150 °C hőmérsékletnek tett ki anélkül, hogy a bacillusokat megtudta volna ölni. Ezek a lények a mi legveszedelmesebb ellenségeink, amely ellen csak a legnagyobb tisztaság óv meg. A baktériumok legelőször a szájrüreg és a fogat támadják meg, csak egy rendszeres fog- és szájjápolás a Sarg-féle Kalodont fogkrémmel és szájjavítással óv meg bennünket számos betegségtől.

— **Felülfizetések.** A nagybeeskereki hadastyán-egylet február 1-én tartott táncestélyén a következő felülfizetések folytak be:

Dr. Stein József 20, gróf Csekonics Endre, Klementics Ferenc, Tüzoltó-testület, Városi csendőrség legénysége, Bobek György, Nagybeeskereki takarékpénztár, Krizsanov Cyrill, Vági Sándor, dr. Perisics Zoltán, Torontálmegyei takarékos hitelbank 10-10 K, Czikkajló László 6 K, Klein Bernát, Strasser és König, Torontáli Agrárbank r.-t., Eisenstädter és tsa, Wehner testvérek, Népbank, dr. Kardos Samu, Walik István, Thüring Károly, Krämer János, Nagybeeskereki munkásképző és társaségylet, Havas Dániel, Tóth János, Bäuerle testvérek, Prokisch Gyula, Magyar Pál, Viola János, N. N., Rosenfeld Samu 4-4 K, Csányi Lajos, Zsiros József, dr. Pollák Győző, Grünbaum Vilmos, Beneth Károly, Sohn Károly, dr. Juliusz Armin, dr. Podvinecz Izsó, dr. Várady Imre, Nagy László, Horty János, Zettel János, Slezák Mihály, Kovács János, Eihenstein Mór, Perisics Nikifor, Varga Bertalan, Szalma Pál 3-3 K, Engel Ferenc 2.60 K, N. N. 2.40 K, Heinlein Márton 2.40 K, Engl Sándor 2.60 K, Freund Samu, Franz J. L., Daun Gyula, Grósz Géza, Szávics Sándor, Gaal István, Hie Mátyás, Battyányi György, Kurländer Imre, Fülöp György, Habrich Ferenc, Kállay Jenő, Ambrózy József, Krályev László, Walzer Jakab, Szüts István, Heller Mór, Schepp József, Pierre János, Matula János, Frank Jakab, Eckstein Vilmos, ifj. Frank Vince, Temmer testvérek, Temmer Alfréd, Krizsanov János, Bartl Jakab, Hirsch Antal, Bukovác János, Kónya Ferenc, Torontáli szőnyeggyár, Schilesz Péter, Petry Jakab, Gyárfás Ödön, Winter N., Metzger Károly, Kellner József, Weiserschan János, Benó testvérek, Prandell Rezső, Huber Gusztáv, Mangold Hermann, Melkuhn Dezső, Herczföld Vilmos, Eckstein János, Eckstein Samu, Frank Lajos, Wilhelm Ferenc, Weisz Mór, Kadelburger Lipót, Tóth István, dr. Annau Ernő, dr. Gyenes Viktor, dr. Stern László, dr. Sándor Mihály, dr. Steiner Gyula, dr. Heinermann Alajos, dr. Mátyás Mihály, Nikolics Emil, Losonezy Lehel, Kollarich Gábor, Schwirtlich Alajos, Krumenacker István, Menyhart Károly, Pinkert József, Borka Mihály, Wisovszky György, Meleghy Géza, Pollák Zsiga, Naszke Károly, Büllös Péter, Niszter Mátyás, Niszter Richárd, Juliusz Lipót, Je-

linek N., N. N., Knyaskó Lajos, Rosenfeld Mór, Tell János, Steigenberger Mór 2-2 K. (Folytatjuk.)

TAJEKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és közkönyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtára vasárnap, szerda, péntek délután 5–7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtzéki épületben. Nyitva naponként délután 3 órától 5 óráig.

Törvényszék.

§ A rejtélyes boszu. A nagybeeskereki esküdtbiróság tegnap késő este hozott ítéletet az öt nagymargittai oláh embernek a bűnygyében, akik a Moravica-szatorna hidja alatt merényletet követtek el. Az esküdtzék a vádlottak közül hármat bűnösnek mondott ki szándékos emberölés büntetvénye kísérletében, kettőt pedig nem bűnösnek nyilvánítottak. Ennek alapján a bíróság Daba Jócát és Popov Gavrilát három-három évi fegyházra, Kokora Trajánt pedig négy hónapi börtönre ítélte, míg Nikola Veszát és Popov Trajánt fölmentette. Kokora Trajánt büntetését a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek számították s így őt a fölmentett vádlottakkal együtt szabadlábra helyezték.

Ezzel az ügygyel a februári esküdtzéki ciklus véget ért.

TÁVIRATOK.

A háboru.

A galipoli harcok. — A csataldzsai harcok. — Drinápoly ostroma. — Skutari. A szentpétervári missió eredménytelen. Meghiusult békekísérletek. — Szerbia. A tőzsde.

Budapest, febr. 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) A tráciai harcok a háboru változatlan heveséggel folyik. Eddig, a jelentések szerint, még nem tudnak a bolgárok különösebb eredményt fölmutatni, legfőlebb Drinápoly helyzetét sulyosították. A harcokban megkísérelt békeközvetítések nem jártak eredményvel, sőt ma már Hohenlohe herceg szentpétervári missiójáról is határozottan jelentik, hogy sikertelen volt.

Mai jelentéseink a következők:

A galipoli harcok.

Budapest, febr. 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) Párisból sürgönyzik: Zekki pasa, Enver bej barátja, seregével a Galipoli félsziget déli vidékére vonult, ahol megerősítette s elsáncolta magát.

Budapest, febr. 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) Konstantinápolyból sürgönyzik: Enver bej huszezer főnyi sereggel Rodostónál partra szállott s megtámadta a bolgár sereget, amelyet visszaszorított. Közben a bolgár sereg erősítést kapott s újból harcba boesátkozott a törökökkel. A törököket a tengerről két hadi hajó támogatta. A harc rendkívül heves és véres. Az ágyudörgés Konstantinápolyig elhallatszik. A harc folyik.

Budapest, febr. 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) Konstantinápolyból sürgönyzik: A bolgár sereg deli felé vonul. Utközben elfoglalta az olairi erődöt.

Budapest, febr. 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) Konstantinápolyból sürgönyzik: A bolgárok Enver bej seregétől szorítva, a cserkeszkoí uton municióval együtt sietve vonulnak vissza Lüleburgas felé.

A csatlódszai haretér.

Budapest, febr. 7. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Konstantinápolyból sürgönyzik: **Csatlódzsa felől rendkívül erős ágyúzás hallatszik. Török szolgálatban álló német aviatikusok a haretér fölé szállottak s azzal a hirrel tértek vissza, hogy a bolgárok Cserlu felé vonulnak vissza. A törökök visszafoglalták Miriofit helységet.**

Budapest, febr. 7. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Szófiából sürgönyzik: Csatlódzsanál a helyzet változatlan. Ütközet még nem volt, csupán jelentéktelen előcsatározások történtek.

Budapest, febr. 7. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Konstantinápolyból sürgönyzik: **Silivriánál egy török hadihajó sikerrel bombázta a bolgárok csatlódszai seregének egyik szárnyát, úgy, hogy a bolgárok hátrább vonultak.**

Drinápoly ostroma.

Budapest, febr. 7. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Konstantinápolyból sürgönyzik: **Drinápoly bombázása tegnapelőtt este óta tegnap estig szakadatlanul folyt. A Szelim-meese romokban van. A város tíz ponton ég. Az a hír, hogy a bolgárok a város északi részét elfoglalták volna, valószínű. A város szilárdan ellentáll.**

Budapest, febr. 7. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Szófiából sürgönyzik: Drinápoly bombázása eredményesen tovább folyik. A város sokáig nem tarthatja magát.

Budapest, febr. 7. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Szófiából sürgönyzik: A követek közbeléptek a bolgár kormányánál, hogy Drinápolyban a konzuloknak semleges területet jelöljenek meg, Gesov miniszterelnök azonban kijelentette, hogy ez lehetetlen.

Skutari.

Budapest, febr. 7. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Szófiából sürgönyzik: ideérkezett jelentések szerint Resid pasa Skutari parancsnoka megsebesült s tegnapelőtt sebeiben meghalt. Utódja tárgyalásokat kezdett a vár átadásáról.

Budapest, febr. 7. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Szófiából sürgönyzik: A „Mir“ című lap jelenti, hogy Resid pasa, Skutari parancsnoka elesett. Utódja tovább harsol, de a vár elfoglalása minden órában várható.

A szentpétervári missió eredménytelen.

Budapest, febr. 7. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Szentpétervárról jelentik, az összes orosz lapok, még a félhivatalosak is rendkívül ellenséges hangon írják Ausztria-Magyarországról.

Budapest, febr. 7. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Kölnből jelentik: A „Kölnische Zeitung“ hiteles információ alapján azt írja, hogy Ferenc József császár és király levelének nem volt meg a diplomáciai eredménye. Az eredménytelenséget tanúsítja az orosz sajtó újból való ellenséges állásfoglalása.

Meghíusult békekisérletek.

Budapest, febr. 7. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Konstantinápolyból sürgönyzik, a nagykövetek tegnap megjelentek a portán Mahmud Sefket pasa nagyvezérnél s közölték, hogy a nagyhatalmak lépése Szófiában nem járt eredményre, mert a bolgárok a porta legutóbbi javaslata alapján nem hajlandók a béketárgyalásokat megindítani.

Szerbia.

Budapest, febr. 7. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Belgrádból sürgönyzik, e hét folyamán a skupstina ülést tart, amelyen a kormány beszámol a háboru eddigi eredményeiről, bemutatja a szövetségesekkel kötött egyezményt s újabb kölesönök felvételét tárgyalja.

A tőzsde.

Budapest, febr. 7. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A tőzsdén az irányzat szilárd. A budapesti értéktőzsdén a déli zárlatkor a vezetőértékek árfolyama a következő: Magyar Hitel 819.50, Osztrák Hitel 623, Koronajáradék 84.50, Jelzáloghitelbank 431, Leszámitoló Bank 516, Hazai Bank 292, Magyar Bank 577, Rimamurányi 714, Salgótarjáni 767, Közuti Vasut 685, Villamos Vasut 373.

A választójogi bizottság ülése.

Budapest, febr. 7. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A képviselőház választójogi bizottsága K h u e n-H é d e r v á r y Károly gróf elnöklésével ma délelőtt folytatta a választójogi javaslat általános tárgyalását. Szabó János gazdapárti általánosságban elfogadja a javaslatot, de a részleteknél több gyökeres módosítás iránt tesz majd indítványt.

Kabos Ferenc szintén elfogadja általánosságban a javaslatot, de több módosítást tart szükségesnek. A részleteknél indítványozni fogja a korhatár s a vagyoni cenzus leszállítását s a munkásságra nézve több intézkedés enyhítését kívánja.

Rónay Jenő hasonlóképpen hatáson érvel a javaslat mellett s bemutatja a saját javaslatát is.

Niamesny Mihály elfogadja általánosságban a javaslatot, de az iparosok érdekében több módosítást tart szükségesnek. Hasonlóképpen a mezőgazdasági munkások javára is, továbbá szükségesnek tartja az összeíró küldöttség hatáskörét jobban precizizálni.

A tárgyalás folyik.

Tisza István gróf és a választójog.

Budapest, febr. 7. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Nagy feltűnést kelt, hogy Tisza István mai ujságcikkében kijelenti, hogy lehetnek a választójogi javaslatnak rendelkezései, melyek a vita során szükreszabottnak és célszerűtlennek bizonyulhatnak. Tisza világosan megmondja, hogy az ipari munkások szavazatjogára céloz. Tiszának ez a kijelentése azt látszik mutatni, hogy az ipari munkások szavazatjogának némely korlátozása tágítani fog, sőt részben el is fog ejtetni. Ilyenképpen mindinkább erősödik a reményesség, hogy a parlamenti reformot úgy lehet majd megcsinálni, hogy a megoldás még a másik oldalon is bizonyos megnyugvással fog találkozni. Tisza fejtegetéseiből mindenesetre kitűnik az, hogy a többség vezeterei ezt a megnyugtatót becsületesen keresik.

TŐZSDE.

(Arak 50 kilogrammonként.)

Buza (áprilisra)	11.71
Buza (októberre)	12.22
Rozs (áprilisra)	10.02
Rozs (októberre)	9.73
Zab (áprilisra)	10.42
Zab (októberre)	8.84
Tengeri (májusra)	7.74
Tengeri (júliusra)	7.94

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Meghívás.

Az 1898: XXIII. t.-c. alapján alakult Országos Központi Hitelszövetkezet kötelékébe tartozó **Torontálszécsányi Hitelszövetkezet** mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja, **1913. évi február hó 13-án d. u. 2 órakor** a szövetkezet helyiségében

rendes közgyűlést

tart, melyre a tagok az alapszabályok 35. §-a értelmében meghívattak azzal, hogy határozatképtelenség esetén a második közgyűlés ujabbi meghirdetés nélkül **február 23-án** ugyanott és ugyanazon időben fog megtartatni.

Napirend:

1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása.
2. Zárszámadások megvizsgálása és a felmentvény megadása.
3. Mérleg megállapítása.
4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés.
5. Az igazgatóság 3 tagjának választása.
6. Felügyelő-bizottság 3 tagjának választása.
7. Új alapszabályok alkotása.
8. Prokle Péter és társai kérelmének tárgyalása.
9. Igazgatósági javaslat a veszteség fedezeti alap felhasználása tárgyában.
10. Netaláni indítványok.

1912. évi december hó 31-én a tagok száma 515, üzletrészeinek száma pedig 1180 volt; az év folyamán belépett 18 tag 34 üzletrésszel, kilépett 7 tag 14 üzletrésszel.

A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a szövetkezet helyiségében kifüggesztett és mindenki által megtekinthető.

Kelt Torontálszécsány, 1913. február 5.

1676-1

Az igazgatóság.

Községi irnok

azonnal állandó alkalmazást nyer. Román nyelvet beszélők előnyben részesülnek. Havi fizetés 100 kor.

Érdeklődők jelentkezhetnek Ujözora község jegyzőjénél.

1675-3.1

Földbirtokokra

első helyre, esetleg másod helyre kisebb-nagyobb kölcsönöket kieszközlünk. — Földbirtokot finanszírozunk, esetleg átveszünk. Birtokot megveszünk.

Érdeklődők küldjék írásbeli kérdézőkövetéseiket „Banktitkár“ jellegre

GYŐRI ÉS NAGY hirdetési irodájába
Budapest, Erzsébet-körút 5.

1673-3.2

29. Bvk. 1913. sz.

1671-1

Árverési hirdetmény.

A nagybecskereki kir. törvényszék 1912. évi 11628. számú végzésével megkezdett nagybecskereki kir. járásbírósnak 1912. évi V. 1393. számú végzése folytán Stanojev Joca kérelmére Schneer Lipót javára 2700 korona tőkekövetelés és járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán 1912. évi október hó 11. napján lefoglalt és felülfoglalt és 430 koronára becsült ingóságokra az árverés elrendeltetvén, annak felsőhatárán 380. hsz. alatt leendő megtartására határozott **1913. évi február hó 20. napjának délelőtt 9 óra**ja kitűztik az 1912. évi V. 1393/5. sz. a. k. végzés alapján.

Az árverés alá kerülő ingóságok megjelölése: lovak, üsző, szekér.

Az árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében még a következő foglaltatók részére is elrendeltetett:

Stanojev Joca 704 kor. és 102 kor. 74 fillér Szerbittebei legelőbirtokosok bankja 1000 korona.

Nagybecskereken, 1913. évi január hó 27. napján.

Schmelz, kir. bir. végrehajtó.

Meghívó.
Az „ELSŐ DÓCZI HENGERGŐZMALOM MINT RÉSZVÉNYTÁRSASÁG”
1913. évi február hó 22-én d. e. 10 órakor üzleti helyiségeiben
XIV. ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉT

tartja, melyre a t. részvényesek ezennel meghívóval azon megjegyzéssel, hogy az alap-
szabályok 17. §-a alapján csak azon részvényes ehet szavazati joggal, ki részvényeit
a közgyűlés napját megelőző nap déli 12 óráig a társaság pénztárába letétbe helyezi.

Napirend:

1. Ideiglenes elnök s egyezkedőkönyvvezető választása.
2. Jegyzőkönyvhitelesítő választása.
3. Az igazgatóság évi jelentése és a mérleg elő-
terjesztése.
4. A felügyelő-bizottság jelentése és a felmentvény
megadása feletti határozathozatal.
5. A tiszta nyereség felosztása feletti határozathozatal.
6. Liditványok.

Dócz, 1913. évi február hó 2-án.

AZ IGAZGATÓSÁG.

MÉRLEG-SZÁMLA 1912. DECEMBER 31-ÉN.				Teher.	
Vagyon.					
Készpénz	694	84	Alaptőke	44938	17
Ingatlanok	17700	—	Tartalékalap	5222	17
Malomberendezés	11367 60	—	Különleges tartalékalap	692	93
Értécsökkenés	367 60	11000	Hitelezők	2500	—
Gépek és kazán	21249 28	—	Nyereség	136	74
Értécsökkenés	54 28	20700			
Leltár	700	—			
Értécsökkenés	100	60			
Adósságok	54	80			
Anyag	779	40			
Értékpapírok és kamat	1262	50			
Áruk	748	30			
	53539	84		53539	84

VESZTESÉG- ÉS NYERESÉG-SZÁMLA.				Nyereség.	
Veszteség.					
Adók és egyéb köztartozások	1602	30	Örülések jövedelme	14233	49
Biztosítás	528	81			
Fizetések és bérek	4949	82			
Különböző költségek	1318	67			
Üzemköltségek	4506	33			
Értécsökkenés	1016	88			
Kamatok	173	94			
Nyereség	136	74			
	14233	49		14233	49

Dócz, 1912. évi december hó 31-én

Az igazgatóság:

Zappel József s. k., vezérigazgató. Dolvig Mátyás s. k., II. igazgató. Nürnberger József s. k.
Rattinger Adám s. k. Rattinger Domonkos s. k.

Dócz, 1913. évi február hó 2-án.

A felügyelő-bizottság:

Rattinger János s. k. Ruppert György s. k. Rittinger József s. k. Schummer Ferenc s. k.

A gyermekeknek!

Ahol gyermekek vannak a házban, ahol betegeket könnyen emészthető ételekkel kell táplálni, ügyeljünk a következőkre: 21-11

tészták dr. Oetker sütőporával,

a jelenkor legjobbnak elismert sültésség-
eszközével elkészítve, a legjobb tápszereknek
mondhatók. A sütőporok tejet, lisztet, tojást,
zsiradékot és cukrot, tehát az emberi szervezet-
re nézve szükséges tápanyagokat tartalmaz-
nak s ami a fő, könnyen emészthető, izletes
formában. A csövek magas hőfoka által a liszt
keményítő-sejtjei kinyílnak, a tej felesleges
vizanyaga elpárolog és az esetleg benne levő
bacilusok elpusztulnak. A használat és fel-
bírálát minden háziasszonyt meg fog győzni.
Receptkönyvek ingyen. Dr. Oetker sütőpora
mindenütt kapható.

Ügyeljünk arra, hogy valódi Oetker féle gyártmányokat kapjunk.

Fertőtlenítő szerek

László desinfector vörheny, kanyaró,
difteritisznél formalinpastillák 100 db
2 korona 20 fillér, 500 db 8 korona.

Járványoknál istálló desinfector
formalines kénpor kilója 2 korona.

Udvar és ürülékhegyek fertőtlení-
tése nyers carbol kilója 40 és 60 fill.

Tiszta carbolsav kilója 3 kor. 50 fillér.

Carbolmesz . . . kilója 20 fillér.

Creolin . . . . . kilója 60 fillér.

Carbolineum . . . kilója 24 fillér.

Zöldgálicz . . . . . kilója 24 fillér.

Lysolform, Lysol s minden egyéb
idetartozó cikk jutányosan raktáron.

Kovács Sándor drogfriája

Nagybecskerek.

Telefonosz. 43.

1175-11.2

Telefonosz 43.

Meghívó

a nagybecskereki takaré- és előlejtési társulata az osztrák magyar első általános tisztviselő-egyletnek szövetkezet korlátolt felelőséggel
Nagybecskereken, 1913. évi március hó 9-én délután 3 órakor a városi mernök hivatalos helyiségében tartandó

XXVI. rendes közgyűlésére.**Tárgysorozat:**

1. Közgyűlési elnök választása.
2. A jegyző kinevezése az elnök által.
3. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két tag választása.
4. Az igazgatóság üzletjelentése, az 1912. évi zárszámadás előterjesz-
tése s a tiszta jövedelem felosztására vonatkozó javaslat.
5. A felügyelő-bizottság jelentése a felmentvény megadása iránt.
6. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság kiegészítése.
7. A cégjegyzésre jogosított két igazgatósági tag megválasztása.
8. Az egyes tagok által megszerezhető üzletreszek legmagasabb számá-
mának megállapítása.

9. A szövetkezet által felveendő kölcsönök legmagasabb összegének
meghatározása.
10. Az engedélyezendő kölcsönök és előlegek kamatlábának meg-
határozása.
11. A pénztári felesleg mikénti kezelésének megállapítása.
12. A m. kir. közigazgatási bíróság ítélete az egylet üzleti adója ügyében.
13. Az igazgatóság javaslata 51-71 K behajthatatlan követelés leírása
tárgyában.

Kelt Nagybecskereken, az igazgatóságnak 1913. évi február hó 5-én tartott üléséből.

Hausladen Mátyás s. k., egyleti titkár.

Rigó István s. k., egyleti elnök.

Vagyon.				MÉRLEG-SZÁMLA.				Teher.							
Készpénz				K	f	K	f	Üzletbetétek		K	f	K	f	K	f
Leltár						2448	65	Tartalékalap		49490	47				
						541	46	Kölcsön és kamat		6056	—				
								Nyereség		21475	—			77021	47
Kölcsönök:														3234	79
I. Üzletresztbetétekre						5338	16								
II. Kezesség és biztosítékokra						71927	99								
						80256	26							80256	26

Tartozik. Nyereség- és veszteség-számla.

Követel.

Forgalmi napló kamatai				K	f	K	f	Áthozat múlt évről		K	f	K	f	K	f
Fizetések						964	49	Kölcsönök és előlegek utáni kamatok						2	01
Kezelési költségek						1344	—							6099	35
Adó és illetékek						411	79								
Nyereség			3234 79			137	29								
Nyereség felosztása:															
A központi általános alapnak 2%						64	69								
Osztalék 1910. évre 6%						2952	63								
Maradvány						217	47								
						3234	79								
						6092	36							6092	36

Kelt Nagybecskereken, 1912. évi december hó 31-én.

Sándor József s. k., pénztárnok. Dr. Kuszing János s. k., igazg. tag. Rigó István s. k., igazg. elnök. Naszke Károly s. k., igazg. tag. Hausladen Mátyás s. k., könyvvezető.

Jelen mérleg-, nyereség- és veszteség-számlát megvizsgálván, annak egyes tételeit a fő- és mellékkönyvekkel teljesen megegyezőnek, a törvény és alapszabályokba meghatározott alak szerint készültnek találtuk. — Kelt Nagybecskereken, 1913. évi február hó 2-án.

Szepessy Károly s. k., felügy.-biz. tag. Keresztes Aladár s. k., felügy.-biz. elnök. Hoffmann József s. k. felügy.-biz. póttag.

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.